

**Raport z realizacji „Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023,
z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres
2020-2021**

Zamawiający:
Gmina Dolsk
Plac Wyzwolenia 4
63-140 Dolsk

Wykonawca:
Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Autorzy:
Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu
Joanna Kaszubska – Konsultant
Martyna Ciska - Analityk

Kierownik Projektu
Karolina Drzewiecka
Karolina Drzewiecka

Konsultant
Joanna Kaszubska
Joanna Kaszubska

Analityk
Martyna Ciska
Martyna Ciska

 WESTMOR
CONSULTING
Urszula Wódkowska
87-800 Włocławek, ul. Królewiecka 27
tel. 54-411-73-75, 54-411-73-76
NIP: 556-102-79-09, REGON: 910263330
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Cel i zakres opracowania	4
1.2. Okres sprawozdawczy	4
1.3. Źródło danych.....	4
1.4. Autorzy raportu.....	5
2. Charakterystyka gminy	5
2.1. Położenie.....	5
2.2. Walory przyrodnicze gminy	6
2.3. Jakość powietrza na terenie gminy	12
2.4. Poziom hałasu na terenie gminy	16
2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy	17
2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy	18
3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2020-2021	24
4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2020 do 2021	34
5. Spis tabel i rysunków	41

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest ocena efektów realizacji zadań w okresie od 2020 r. do 2021 r. wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, przyjętego uchwałą nr XX/147/20 Rady Miasta i Gminy Dolsk.

Obowiązek sporządzenia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy gminy i przedstawienia tego raportu radzie gminy wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.). Organ wykonawczy gminy wykonuje raport co dwa lata.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie wskazuje wymagań dotyczących formy oraz zawartości raportów z wykonania Programów Ochrony Środowiska. W związku z tym, sporządzając niniejszy dokument, wzięto pod uwagę główne cele oraz przewidziane do wykonania zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji celów oraz przewidzianych do wykonania w ramach tych celów zadań, ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027.

Raport obejmuje okres od 2020 r. do 2021 r.

1.3. Źródło danych

Dane wykorzystywane podczas sporządzania niniejszego Raportu pochodzą z Urzędu Miasta i Gminy Dolsk oraz podmiotów wskazanych w Programie, jako odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Zebrane materiały zawierają informacje o tym, jakie zadania udało się zrealizować w latach 2020-2021 w zakresie poprawy stanu środowiska i jego poszczególnych elementów: flory, fauny, krajobrazu, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, powietrza atmosferycznego, hałasu itp.

Źródłami informacji na temat realizacji poszczególnych zadań są:

- Urząd Miasta i Gminy Dolsk,
- Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”,
- Raport o stanie gminy Dolsk za rok 2020,
- Raport o stanie gminy Dolsk za rok 2021.

- Starosta Śremski,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.
- Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- ENEA Operator Sp. z o.o.
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

1.4. Autorzy raportu

Raport został opracowany przez firmę Westmor Consulting Urszula Wódkowska, 87-704 Bądkowo, ul. 1 Maja 1a, przy ścisłej współpracy z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Dolsk.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Dolsk jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie śremskim. Siedziba gminy znajduje się w mieście Dolsk. Powierzchnia gminy wynosi 12 447 ha, a jej teren zamieszkuje 5 770 osób¹.

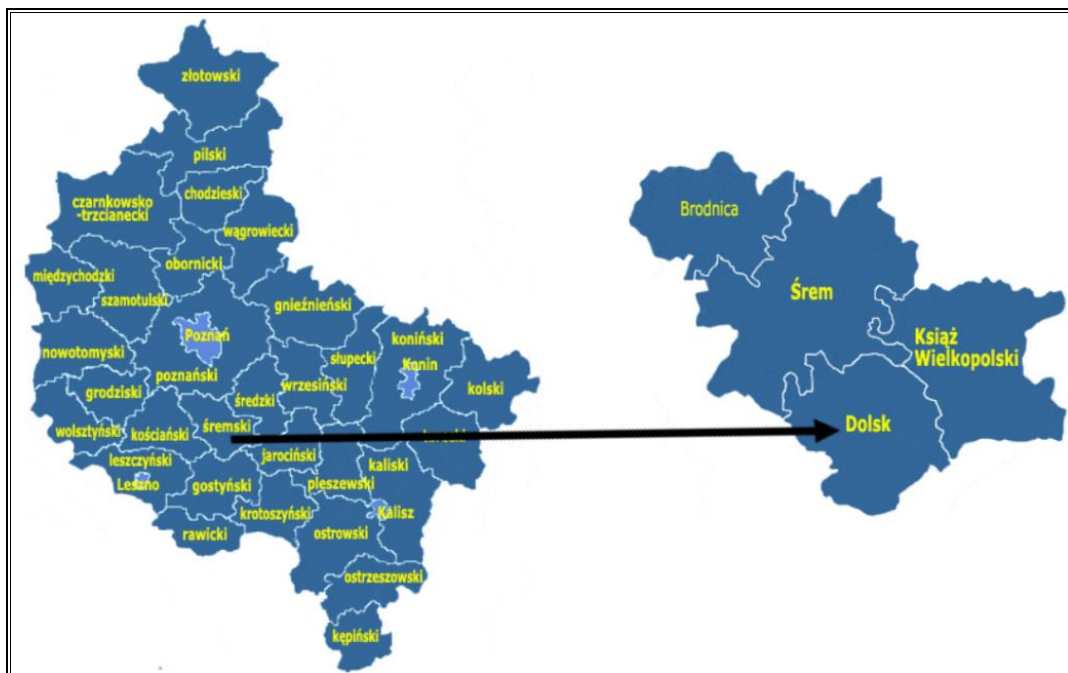
Gmina Dolsk składa się z miasta Dolsk i 19 sołectw: Brześnica, Błazejewo, Drzonek, Kotowo, Księginki, Lipówka, Lubiatowo, Lubiatówko, Małachowo, Masłowo, Mełpin, Międzychód, Mszczyszyn, Nowieczek, Ostrowieczno, Pokrzywnica, Rusocin, Trąbinek oraz Wieszczyżyn.

Gmina Dolsk graniczy z:

- gminą miejsko-wiejską Książ Wielkopolski (województwo wielkopolskie, powiat śremski),
- gminą miejsko-wiejską Śrem (województwo wielkopolskie, powiat śremski),
- gminą miejsko-wiejską Krzywiń (województwo wielkopolskie, powiat kościański),
- gminą miejsko-wiejską Gostyń (województwo wielkopolskie, powiat gostyński),
- gminą wiejską Piaski (województwo wielkopolskie, powiat gostyński),
- gminą miejsko-wiejską Borek Wielkopolski (województwo wielkopolskie, powiat gostyński),
- gminą miejsko-wiejską Jaraczewo (województwo wielkopolskie, powiat jarociński).

¹ Bank danych lokalnych GUS (dostęp 22.11.2023 r.)

Rysunek 1. Położenie Gminy Dolsk na tle województwa wielkopolskiego i powiatu śremskiego

Źródło: <http://gminy.pl> (dostęp: 22.11.2023 r.)

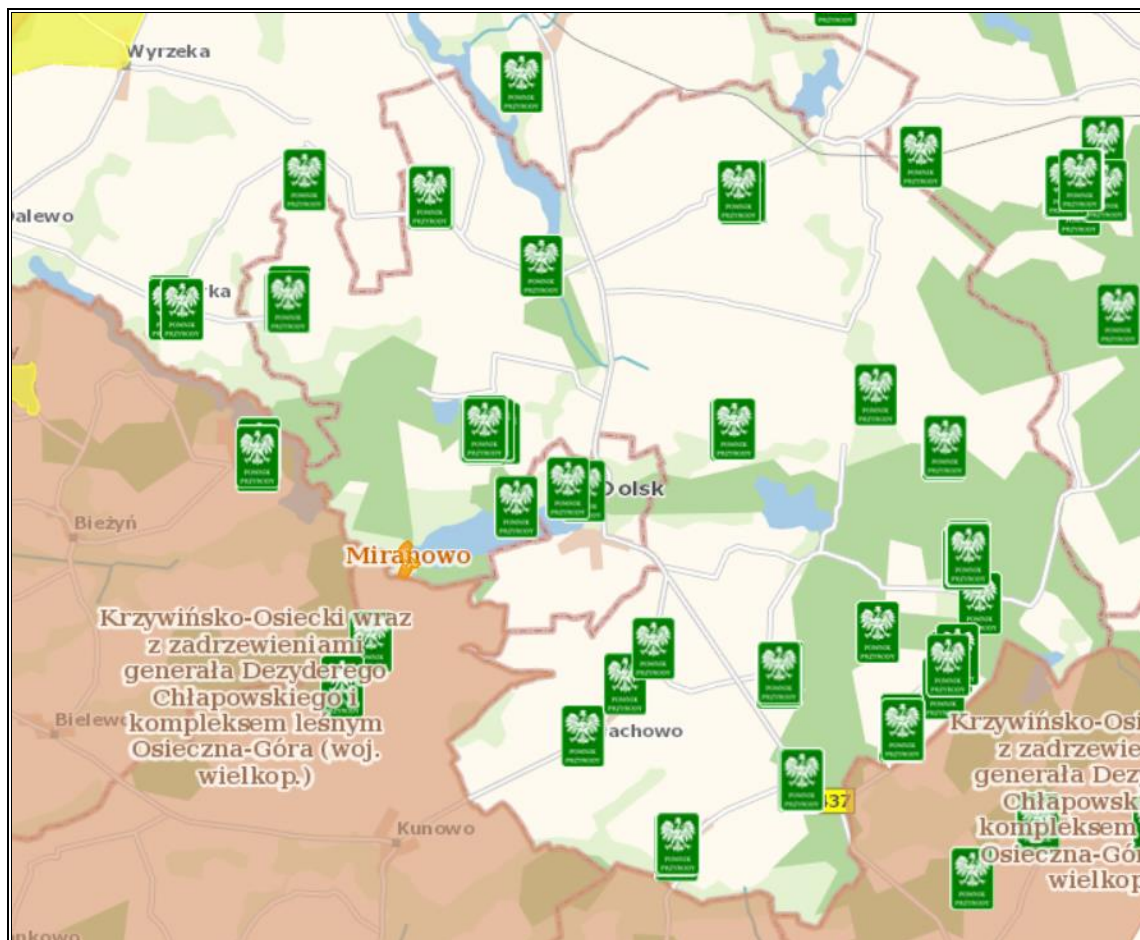
2.2. Walory przyrodnicze gminy

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze gminy Dolsk znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Miranowo,
- 47 pomników przyrody.

Rysunek 2. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Dolsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/> (dostęp: 22.11.2023 r.)

Rezerwat przyrody Miranowo – obszar o powierzchni 9,89 ha. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1971 r. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Miranowo”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowisk mszarnych i nakredowych oraz łąk trzęślicowych z rzadkimi gatunkami flory. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 26 lutego 2018 r. ustanowiono plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Miranowo”. Ochroną ścisłą objęte jest 7,71 ha obszaru, a ochroną czynną 2,18 ha. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu są:

- 1) Występowanie rzadkich i ginących gatunków roślin: situ tępokwiatowego *Juncus subnodulosus*, lipiennika Loesela *Liparis loeselii*, turzycy *Davalla* *Carex davalliana*, tęposza niskiego *Leptodictyum humile* oraz błyszczca włoskowatego *Toментypnum nites*;
- 2) Występowanie siedlisk przyrodniczych 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) i 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-*

Caricetea) oraz siedliska przyrodniczego o znaczeniu priorytetowym 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*);

- 3) Położenie rezerwatu na brzegu Jeziora Dolskiego Wielkiego;
- 4) Położenie 63% powierzchni rezerwatu na gruntach stanowiących własność prywatną, a 37% na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa;
- 5) Położenie w sąsiedztwie rezerwatu intensywne użytkowanych łąk;
- 6) Konieczność zabezpieczenia przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych i ich obserwacja.

Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody Miranowo

Rodzaj rezerwatu	Torfowiskowy
Typ rezerwatu	Fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Zbiorowisk nieleśnych
Typ ekosystemu	Torfowiskowy (bagienny)
Podtyp ekosystemu	Torfowisk przejściowych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody crfop.gdos.gov.pl/ (dostęp: 22.11.2023 r.)

Pomniki przyrody – pojedynczy twór przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Celem ochrony ustanowionego użytku ekologicznego jest zachowanie unikatowych zasobów genowych.

Na terenie gminy Dolsk zlokalizowanych jest 47 pomników przyrody. Szczegóły dotyczące pomników przyrody prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Dolsk

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Orzeczenie nr 104/20 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 29 sierpnia 1956 r. o uznaniu za pomnik przyrody
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Orzeczenie nr 106 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 29 sierpnia 1956 r. o uznaniu za pomnik przyrody
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Orzeczenie nr 107/22 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 29 sierpnia 1956 r. o uznaniu za pomnik przyrody
Wielkoobiektowy	2 Dęby szypułkowe - <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie nr 94/11 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 29 sierpnia 1956 r. o uznaniu za pomnik przyrody

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Decyzja RLSiŚ 7146-14/80 z dnia 31 sierpnia 1980 r., w sprawie uznania za pomnik przyrody
Jednoobiektowy	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - <i>Acer platanoides</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	4 Klony pospolite (Klony zwyczajne) – <i>Acer platanoides</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	3 Wiązy szypułkowe – <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	4 Dęby szypułkowe – <i>Quercus robur</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Sosna czarna – <i>Pinus nigra</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Wierzba krucha – <i>Salix fragilis</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	9 Dębów szypułkowych – <i>Quercus robur</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	2 Wiązy szypułkowy – <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	2 Klony polne – <i>Acer campestre</i>	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Wieloobiektowy	4 Dęby szypułkowe – Quercus robur	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	6 Dębów szypułkowych – Quercus robur	Zarządzenie Nr 54/86 Wojewody Poznańskiego z dnia 31 grudnia 1986 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	3 Dęby szypułkowe – Quercus robur	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy – Quercus robur	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	6 Dębów szypułkowych – Quercus robur	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	2 Dęby szypułkowe – Quercus robur	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody 2:Uchwała nr LI/362/14 z dnia 29 października 2014 r. w sprawie zmiany lokalizacji pomnika przyrody 3:2:Uchwała nr LI/362/14 z dnia 29 październik
Wieloobiektowy	Lilia złotogłów (Lilium martagon)	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego Nr 7/94 z dnia 12 grudnia 1994 r., w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Topola czarna - <i>Populus nigra</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> (<i>Platanus xhispanica</i>)	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i>	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Uchwała Nr XXI/127/96 Rady Miasta i Gminy w Dolsku z dnia 30 września 1996 r., w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	Decyzja 229 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu Nr RLop-4101-812/67 z dnia 8 lipca 1967 r.,

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CRFOP; <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 22.11.2023 r.)

2.3. Jakość powietrza na terenie gminy

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2022, poz. 2556 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza, jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane następująco: *emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach*

materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

Postępująca urbanizacja przyczynia się do wzrostu liczby źródeł emisji zanieczyszczeń. Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Województwo wielkopolskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Dolsk należy do .strefy wielkopolskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM10, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM2,5.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

— **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

— **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

— **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

— **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,

— **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej w latach 2020-2021.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego	
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
		Faza I	Faza II														
Strefa wielkopolska	PL3003	2020	A	A	A	A	C1	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2
Strefa wielkopolska	PL3003	2021	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za lata 2020-2021

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂		NO _x			
Strefa wielkopolska	PL3003	2020	A		A		A	D2
Strefa wielkopolska	PL3003	2021	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za lata 2020-2021

Roczna ocena jakości powietrza w roku 2020 w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- pod kątem ochrony zdrowia:
 - dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w fazie II,
 - dla poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- pod kątem ochrony roślin:
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Roczna ocena jakości powietrza w roku 2021 w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- pod kątem ochrony zdrowia:
 - dla poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu,
- pod kątem ochrony roślin:
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne w granicach strefy wielkopolskiej były dotrzymane.

Na terenie gminy Dolsk nie zlokalizowano stacji monitoringu jakości powietrza. Ocena jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywana jest dla całej strefy wielkopolskiej, której elementem jest gmina Dolsk, na podstawie pomiarów substancji w powietrzu, modelowania matematycznego oraz obiektywnego szacowania opartego o modelowanie matematyczne. W 2020 r. oraz 2021 r. terytorium gminy Dolsk znajdowało się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu w kryterium ochrona zdrowia, oraz ochrona roślin.

Gmina Dolsk w 2019 r. podjęła uchwałę nr XI/72/19 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dolsk na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach na obszarze Gminy Dolsk. Wnioski o udzielenie dotacji składane są w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk.

2.4. Poziom hałas na terenie gminy

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Hałas przemysłowy

Dominującymi źródłami hałasu przemysłowego są: instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwiórowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, węzły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnętrzzakładowy oraz urządzenia nagłaśniające.

Na terenie gminy nie znajdują się duże zakłady przemysłowe, czy tereny przeznaczone na rozwój różnych form działalności przemysłowej, przez co nie stanowią one uciążliwego źródła hałasu. Niewielki hałas mogą generować liczne zakłady usługowe, które działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy jest ruch samochodowy, który skupiony jest na drodze wojewódzkiej nr 434 oraz na drogach powiatowych.

Badania natężenia hałasu

W latach 2020–2021 GIOŚ nie prowadził na terenie gminy Dolsk pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze danych o stanie akustycznym środowiska znajdują się wyniki pomiarów poziomu hałasu przemysłowego wykonanych w 2017 roku w ramach działalności kontrolnej prowadzonej przez WIOŚ w Poznaniu w otoczeniu jednego podmiotu prowadzącego działalność na terenie gminy, podczas których nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu. Rejestr nie obejmuje jednak wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz.U. 2023 poz. 1173 ze zm.),
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022, poz. 2556 ze zm.) w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Badania PEM

Na terenie gminy Dolsk w roku 2020 nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W roku 2021 pomiary prowadzono w miejscowości Dolsk przy ul. Gostyńskie Przedmieście 33 (współrzędne geograficzne: 17,067; 51,981961). W opomiarowanym punkcie poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł <0,5 V/m, czyli poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej.

Prowadzone od roku 2008 na obszarze całej Wielkopolski, pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych PEM.

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy

Wody powierzchniowe

Gmina Dolsk pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Warty, wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry.

Według podziału z roku 2016 na podstawie Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, na terenie gminy znajdowały się zlewnie następujących Jednolitych części wód powierzchniowych:

- LW10105 – Grzymisławskie,
- LW10121 – Ostrowieczno,
- LW10123 – Dolskie Wielkie,
- LW10124 – Cichowo,
- RW60000185639 – Kanał Mosiński do Kani,
- RW600001856673 – Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara,
- RW600016185632 – Dąbrówka,
- RW600017185532 – Kanał Graniczny,
- RW600017185549 – Pysząca,
- RW60002518567299 – Racocki Rów.

W cyklu gospodarowania wodami w latach 2016-2021, badaniami monitoringowymi objęto następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), przepływające przez teren gminy Dolsk:

- Dąbrówka – badania prowadzono w roku 2016 i 2019, w punkcie reprezentatywnym Dąbrówka – Smogorzewo (gmina Piaski, powiat gostyński),
- Kanał Graniczny – badania prowadzono w roku 2016, 2019 i 2021, w punkcie reprezentatywnym Kanał Graniczny – Bystrzek (gmina Śrem, powiat śremski),
- Kanał Mosiński do Kani – badania prowadzono w roku 2016 i 2019, w punkcie reprezentatywnym Kanał Mosiński – Niedźwiady (gmina Jaraczewo, powiat jarociński),
- Pysząca – badania prowadzono w roku 2016 i 2019, w punkcie reprezentatywnym Pysząca – Śrem (gmina Śrem powiat śremski),
- Racocki Rów – badania prowadzono w roku 2016 i 2019, w punkcie reprezentatywnym Racocki Rów – Racot (gmina Kościan, powiat kościański),

oraz jednolite części wód powierzchniowych jeziornych:

- Cichowo – badania prowadzono w latach 2016–2021, w punkcie reprezentatywnym Jez. Cichowo (gmina Krzywiń, powiat kościański, obszary przylegające do linii brzegowej leżą w gminie Dolsk),
- Dolskie Wielkie – badania prowadzono w roku 2017 i 2020, w punkcie reprezentatywnym Jez. Dolskie Wielkie (gmina Dolsk, powiat śremski),
- Grzymisławskie – badania prowadzono w roku 2016, 2018, 2019 i 2020, w punkcie reprezentatywnym Jez. Grzymisławskie (gmina Dolsk, powiat śremski).

Ocena stanu JCWP badanych w latach 2016–2021 uwzględnia tzw. zasadę dziedziczenia, co oznacza, że do jej wykonania posłużyły najnowsze wyniki badań spośród uzyskanych w latach 2016–2021.

Wyniki oceny stanu JCWP na podstawie badań monitoringowych wykonanych w latach 2016–2021:

- Dąbrówka – stan ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów fizykochemicznych – poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych odnotowano dla wskaźników takich jak przewodność, substancje rozpuszczone, twardość ogólna, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V) i fosfor ogólny). Stan wód oceniono jako zły.
- Kanał Graniczny – stan ekologiczny sklasyfikowano jako słaby, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów biologicznych: makrobezkręgowców bentosowych i ichtiofauny (IV klasa). Stan chemiczny sklasyfikowano jako dobry. Stan wód oceniono jako zły.
- Kanał Mosiński do Kani – potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, ze względu na klasę elementów biologicznych – makrofitów (III klasa). Stan wód oceniono jako zły.
- Pyszca – stan ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, o czym zdecydowała klasyfikacja elementów fizykochemicznych – poniżej stanu dobrego (przekroczenia wartości granicznych odnotowano dla wskaźników takich jak przewodność, substancje rozpuszczone, twardość ogólna, azot Kjeldahla, azot azotynowy, fosfor fosforanowy (V). Stan wód oceniono jako zły.
- Racocki Rów – stan ekologiczny sklasyfikowano jako słaby, ze względu na klasę elementu biologicznego (makrobezkręgowce bentosowe, IV klasa). Stan chemiczny sklasyfikowano jako dobry. Stan wód oceniono jako zły.
- Cichowo – stan ekologiczny sklasyfikowano jako umiarkowany, ze względu na klasę elementu biologicznego (fitoplankton, III klasa); przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego odnotowano dla elementów fizykochemicznych takich jak przezroczystość, nasycenie wód tlenem i azot ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego stwierdzone w wypadku difenylesterów bromowanych (oznaczanych w biocie), rtęci i jej związków (oznaczanych w wodzie i w biocie). Stan wód oceniono jako zły.
- Dolskie Wielkie – stan ekologiczny sklasyfikowano jako zły, ze względu na klasę elementu biologicznego (fitoplankton, V klasa). Stan wód oceniono jako zły.
- Grzymisławskie – potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako słaby, ze względu na klasę elementu biologicznego (fitoplankton, IV klasa). Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego, ze względu na przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego stwierdzone w przypadku difenylesterów bromowanych i heptachloru (oznaczanych w biocie). Stan wód oceniono jako zły.

Tabela 5. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Dolsk

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Kanał Mosiński do Kani	RW60000185639	MO	3 (2019)	3 (2019)	2 (2019)	-	3 umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	-	Zły stan wód (2019)
Dąbrówka	RW600016185632	MO	2 (2019)	1 (2019)	>2 (2019)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2019)	-	Zły stan wód (2019)
Kanał Graniczny	RW600017185632	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	2 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	4 słaby stan ekologiczny (2019)	Stan chemiczny dobry (2021)	Zły stan wód (2021)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Pysząca	RW600017185549	MO	1 (2019)	2 (2019)	>2 (2019)	-	3 umiarkowany stan ekologiczny (2019)	-	Zły stan wód (2019)
Racocki Rów	RW60002518567299	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	3 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	4 słaby stan ekologiczny (2019)	Stan chemiczny dobry (2019)	Zły stan wód (2019)
Grzymisławskie	LW10105	MD, MO, MD/MO	4 (2019)	>1 (2016)	>2 (2019)	≤2 (2016)	4 słaby potencjał ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Zły stan wód (2020)
Dolskie Wielkie	LW10123	MO	5 (2020)	>1 (2020)	>2 (2020)	-	5 zły stan ekologiczny (2020)	-	Zły stan wód (2020)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Cichowo	LW10124	MD, MO, MD/MO	3 (2019)	1 (2019)	>2 (2019)	2 (2019)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2019)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Zły stan wód (2021)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Wody Podziemne

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren analizowanej jednostki leży na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych. Są to JCWPd nr 61 (GW600061) oraz JCWPd nr 70 (GW600070).

Na terenie gminy nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Najbliżej zlokalizowane punkty pomiarowe znajdują się w gminie Borek Wielkopolski, w miejscowości Studzianna (numer JCWPd: 70, numer punktu pomiarowego wg MONBADA - 1482), oraz w gminie Gostyń, w miejscowości Tworzymirki (numer JCWPd: 70, numer punktu pomiarowego wg MONBADA - 2588).

3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2020-2021

Ze względu na brak przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska wytycznych w zakresie struktury raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska, zastosowana metodyka sporządzenia niniejszego Raportu wynika z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027 i ujętych w nim zadań.

W tabelach poniżej przedstawione zostały informacje na temat zadań przyjętych do realizacji w latach 2020-2021 w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027.

Każda z tabel prezentuje realizację zadań dla każdego z następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 6. Stopień realizacji zadań

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
OKREŚLANIE WARUNKÓW KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA W ZAKRESIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W UDZIELANYCH POZWOLENIACH ZINTEGROWANYCH I POZWOLENIACH NA WPROWADZANIE PYŁÓW I GAZÓW DO POWIETRZA ORAZ ROZPATRYWANIE INFORMACJI/ZGŁOSZEŃ/WYNIKÓW POMIARÓW, DOTYCZĄCYCH PRZESTRZEGANIA NORM ŚRODOWISKOWYCH ORAZ WYWIĄZYWANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW ZWIĄZANYCH Z KORZYSTANIEM ZE ŚRODOWISKA W ZAKRESIE EMISJI GAZÓW I PYŁÓW	Starosta Śremski, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Nie zrealizowano., ze względu na brak prowadzonych postępowań oraz przedkładanych zgłoszeń i pomiarów w zakresie emisji gazów i pyłów w tym okresie	-	Nie zrealizowano, ze względu na brak prowadzonych postępowań oraz przedkładanych zgłoszeń i pomiarów w zakresie emisji gazów i pyłów w tym okresie	-
AKTUALIZACJA PROGRAMÓW SEKTOROWYCH (np. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej)	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
REALIZACJA PROGRAMU „CZyste Powietrze”	mieszkańcy	Gmina 21 października uruchomiła nabór wniosków o dofinansowanie w ramach 2 części Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.	Koszty administracyjne	Udział w Programie Czyste Powietrze.	Koszty administracyjne
ROZWÓJ SIECI GAZOWEJ	Polska Spółka Gazownicza Sp. z o.o.	Długość czynnej sieci gazowej w 2020 r. wyniosła 48 042 m, natomiast liczba przyłączy do budynków mieszkalnych 143 szt.	-	Długość czynnej sieci gazowej w 2021 r. wyniosła 41 749 m, natomiast liczba przyłączy do budynków mieszkalnych 170 szt.	-
PODNIOSZENIE ŚWIADOMOŚCI I WIEDZY MIESZKAŃCÓW I SAMORZĄDU W ZAKRESIE MOŻLIWYCH ROZWIĄZAŃ	Gmina Dolsk	Rozpropagowanie Poradnika antysmogowego oraz zamieszczenie tematycznych plakatów w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy	Bez kosztów poradniki sfinansowane ze środków budżetu Samorządu	Rozpropagowanie poradnika „Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie”, a także plakatów tematycznych.	Bez kosztów poradniki sfinansowane ze środków budżetu Samorządu

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
NISKOEMISYJNYCH – edukacja ekologiczna mieszkańców		ogłoszeń w UMiG Dolsk	Województwa Wielkopolskiego		Województwa Wielkopolskiego
BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
KONTROLE NA STACJACH DIAGNOSTYCZNYCH POJAZDÓW W ZAKRESIE PRAWIDŁOWOŚCI WYKONYWANIA BADAŃ TECHNICZNYCH	Starosta Śremski	Przeprowadzono kontrole na 2 stacjach diagnostycznych zlokalizowanych na terenie gminy Dolsk.	b.k. w ramach działań bieżących	Przeprowadzono kontrole na 2 stacjach diagnostycznych zlokalizowanych na terenie gminy Dolsk.	b.k. w ramach działań bieżących
RETENCJONOWANIE WÓD OPADOWYCH	Gmina Dolsk, mieszkańcy	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem					
PRZESTRZEGANIE ZASAD STRELOWANIA W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM ²	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH	Gmina Dolsk	Bieżące utrzymanie dróg gminnych.	221 837,34 zł	Bieżące utrzymanie dróg gminnych.	278 497,54 zł
MODERNIZACJA DRÓG WOJEWÓDZKICH	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich	Nie realizowano.	-	Nie realizowano.	-
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne					
MONITORING EMISJI PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	W 2020 r. nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	-	W roku 2021 pomiary prowadzono w miejscowości Dolsk przy ul. Gostyńskie Przedmieście 33 (współrzędne geograficzne: 17,067; 51,981961). W opomiarowanym punkcie poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł <0,5 V/m, czyli poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej.	Koszty administracyjne
MODERNIZACJA LINII ELEKTROENERGETYCZNYCH	ENEA Operator Sp. z o.o.	Modernizacja linii nn w miejscowości Wieszczyzn na izolowaną o długości 280 m.	70 000,00 zł	Demontaż 350 m linii napowietrznej nn w miejscowości Masłowo, przebudowa na kabel 335 m. Demontaż 250 m linii napowietrznej nn w miejscowości Międzychód, przebudowa na kabel 640 m.	202 000,00 zł

² Gmina w trakcie realizacji procedury uchwalenia mpzp dla obrębu geodezyjnego m. Mełpin, Rusocin, Mszczyczyn, Międzychód (Pinka), Drzonek.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
UWZGLĘDNIENIE ZAGADNIENIA OCHRONY PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami					
UTRZYMANIE WE WŁAŚCIWYM STANIE TECHNICZNYM ISTNIEJĄCEJ INFRASTRUKTURY GOSPODARKI WODNEJ	Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE	Awaryjne usunięcie tam bobrowych Kanał Dobczyn-Chrząstowo.	2 000,00 zł	Konserwacja Kanału Dobrzyn-Chrząstowo na odcinku 3,95 km.	21 900,00 zł
MONITORING JAKOŚCI WÓD UJMOWANYCH NA CELE KOMUNALNE	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie	<p>W 2020 roku na podstawie otrzymanych wyników badań wody nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych parametrów wody, z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wodociągu publicznego w Małachowie – w próbie pobranej w dniu 17.11.2020 r. na końcówce sieci wodociągowej stwierdzono przekroczenie w parametrze manganu; związki manganu nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, mogą jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody takie jak mętność, czy barwa; poprawę jakości wody stwierdzono w badaniu wykonanym w dniu 08.12.2020 r.; — wodociągu publicznego w Dolsku – w próbach wody pobranej w dniu 17.11.2020 r. na 2 końcówkach sieci wodociągowej stwierdzono nadmierną ogólną liczbę 	Koszty administracyjne	<p>W roku 2021 w żadnym z wodociągów nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody i nie przeprowadzono żadnego postępowania administracyjnego. Zakład Gospodarki Komunalnej w Dolsku nie prowadził również działań naprawczych.</p>	Koszty administracyjne

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
		<p>mikroorganizmów w 22°C; mikroorganizmy te nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi, a w ocenie jakości wody mają znaczenie dla monitorowania stanu sanitarnego sieci dystrybucji wody oraz panujących w niej warunków sprzyjających narastaniu mikroflory; poprawę jakości wody stwierdzono w badaniach wykonanych w dniu 08.12.2020 r.</p> <p>Poza ww. przekroczeniami stwierdzano jedynie pojedyncze bakterie grupy coli na końcówkach sieci. W wykonanych badaniach kontrolnych nie stwierdzono przekroczeń.</p> <p>W ramach prowadzonych prac naprawczych w wodociągu w Małachowie dokonano czyszczenia wszystkich aeratorów oraz przeglądu systemu napowietrzania, a w wodociągu w Dolsku dokonano dezynfekcji wody oraz płukania sieci wodociągowej. W wyniku poczynionych działań naprawczych jakość wody uległa poprawie.</p>			
<p>MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska</p>	<p>W 2020 r. badaniami monitoringowymi objęto następujące JCWP jeziorne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dolskie Wielkie, — Grzymisławskie. <p>Na terenie gminy nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach</p>	<p>Koszty administracyjne</p>	<p>W 2021 r. badaniami monitoringowymi objęto następujące JCWP Kanał Graniczny oraz JCWP jeziorne Cichowo.</p> <p>Na terenie gminy nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.</p>	<p>Koszty administracyjne</p>

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
		Państwowego Monitoringu Środowiska.			
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
ROZWÓJ SIECI WODOCIĄGOWEJ	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ W DOLSKU WRAZ Z ROZBUDOWĄ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W DOLSKU	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne					
PROWADZENIE REKULTYWACJI W RAZIE WYSTĄPIENIA TAKIEJ KONIECZNOŚCI	właściciele gruntu	bd	bd	1. Rekultywacja po zakończeniu eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ostrowieczno 4” 2. Rekultywacja po zakończeniu eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Pokrzywnica 3”	Środki własne właścicieli gruntu
OKREŚLANIE WARUNKÓW WYKORZYSTANIA KOPALIN W RAMACH UDZIELANYCH KONCESJI	Starosta Śremski, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Starosta Śremski wydał 8 decyzji administracyjnych związanych z zatwierdzeniem dokumentacji geologicznych złóż kopalni oraz określaniem warunków wydobywania kopalni i zakończenia wydobywania kopalni w ramach koncesji – dotyczy złóż: „Ostrowieczno III”, „Ostrowieczno II”, „Dolsk”, „Drzonek OM”.	b.k. w ramach działań bieżących	Starosta Śremski wydał 3 decyzje administracyjne związane z zatwierdzeniem dokumentacji geologicznych złóż kopalni oraz określaniem warunków zakończenia wydobywania kopalni w ramach koncesji – dotyczy złóż: „Ostrowieczno IV”, „Ostrowieczno III”, „Drzonek OM”.	b.k. w ramach działań bieżących
PRZYWRACANIE WARTOŚCI UŻYTKOWYCH TERENÓW PO EKSPLOATACJI KOPALIN W RAMACH OKREŚLANIA W DECYZJACH ADMINISTRACYJNYCH OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REKULTYWACJĘ ORAZ KIERUNKÓW I TERMINÓW REKULTYWACJI	Starosta Śremski	Nie realizowano.	-	Ustalono rolny kierunek rekultywacji na grunty o pow. 0,97 ha - złożo „Drzonek OM” ; Uznano rekultywację o kierunku rolnym za zakończoną na grunty o pow. 0,4390 ha, złożo „Pokrzywnica III”; Uznano rekultywację o kierunku rolnym za zakończoną na grunty o pow. 1,5668 ha, złożo „Ostrowieczno IV”.	b.k. w ramach działań bieżących
Obszar interwencji: Gleby					
OCHRONA NAJLEPSZYCH GLEB W PROCESIE PLANOWANIA	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
PRZESTRZENNEGO ³					
AKTUALIZACJA WYKAZU POTENCJALNYCH HISTORYCZNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIERZCHNI ZIEMI	Starosta Śremski	W roku 2020 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi	-	W roku 2021 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi	-
PROWADZENIE OBSERWACJI OSUWISK ORAZ TERENÓW ZAGROŻONYCH RUCHAMI MASOWYMI	Starosta Śremski	Corocznie wykonywany jest monitoring obserwacyjny osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (TZRMZ), zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego” – liczba obserwacji osuwisk - 7, TZRMZ – 6.	Obserwacje – b.k. w ramach działań bieżących	W roku 2021 wykonane zostały pomiary geodezyjne w ramach monitoringu na 2 osuwiskach w granicach miasta; Dolsk Corocznie wykonywany jest monitoring obserwacyjny osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (TZRMZ), zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego” – liczba obserwacji osuwisk - 4, TZRMZ – 7.	Pomiary - 4 920,00 zł Obserwacje – b.k. w ramach działań bieżących
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
ZAPEWNIENIE WŁAŚCIWEGO SYSTEMU ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH, I W TYM ROZWÓJ SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI	Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT	Gospodarowanie odpadami komunalnymi – w systemie nieruchomości zamieszkałe i nieruchomości letniskowe	697 491,62 zł	Gospodarowanie odpadami komunalnymi – w systemie nieruchomości zamieszkałe i nieruchomości letniskowe	795 011,59 zł
KONTYNUACJA EDUKACJI Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI – edukacja ekologiczna mieszkańców	Gmina Dolsk, Starostwo Powiatowe w Śreмі	Starostwo Powiatowe w Śreмі nie realizowało zadania. Gmina Dolsk zamieszczała informacje w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy ogłoszeń w UMiG Dolsk.	bezkosztowo	Starostwo Powiatowe w Śreмі nie realizowało zadania. Gmina Dolsk zamieszczała informacje w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy ogłoszeń w UMiG Dolsk.	bezkosztowo
DEMONTAŻ I UTYLIZACJA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH	Gmina Dolsk, Starostwo	Unieszkodliwiono łącznie na terenie powiatu śremskiego	15 871,10 zł	W roku 2021 przeprowadzony został nabór wniosków dotyczących usunięcia odpadów	b.k. w ramach działań

³ W trakcie procedury uchwalenia mpzp dla obrębu geodezyjnego m. Melpin, Rusocin, Mszczyczyn, Międzychód (Pinka), Drzonek.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
AZBEST	Powiatowe w Śremie	353,26 Mg wyrobów zawierających azbest za kwotę 129 999,68 zł; w tym na terenie gminy Dolsk zrealizowano 16 wniosków, unieszkodliwiając 43,128 Mg wyrobów zawierających azbest; łączny koszt realizacji zadania na terenie gminy Dolsk wyniósł 15 871,10 zł; kwota dotacji z budżetu Gminy Dolsk wyniosła 30% poniesionych kosztów, co stanowi kwotę 4 761,33 zł; pozostała wartość w kwocie 11 109,77 zł zapłacona została ze środków pochodzących z dotacji udzielonej przez WFOŚiGW w Poznaniu		zawierających azbest w roku 2022.	bieżących
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
PIELĘGNACJA, OCHRONA ISTNIEJĄCEJ ZIELENI URZĄDZONEJ ORAZ POMNIKÓW PRZYRODY	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Utrzymanie stanu istniejącej zieleni oraz nasadzenia.	11 697,39 zł
PROWADZENIE NADZORU NAD LASAMI STANOWIĄCYMI WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	Nadleśnictwo Piaski	bd	bd	bd	bd
PROWADZENIE NADZORU NAD LASAMI NIESTANOWIĄCYMI WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	Starosta Śremski	Przekazano trzem Nadleśnictwom łączną kwotę 30 000,00 zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie powiatu śremskiego, w tym w odniesieniu do lasów na terenie gminy Dolsk o powierzchni 188,25 ha przekazano Nadleśnictwu Piaski (wg stawki na 1 ha) kwotę 4 039 zł	4 039,00 zł	Przekazano trzem Nadleśnictwom łączną kwotę 35.000,00 zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie powiatu śremskiego, w tym w odniesieniu do lasów na terenie gminy Dolsk o powierzchni 188,25 ha przekazano Nadleśnictwu Piaski (wg stawki na 1 ha) kwotę 4 659 zł	4 659,00 zł
PROWADZENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH	Regionalny Dyrektor Ochrony	bd	bd	bd	bd

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
<p>W REZERWACIE PRZYRODY „MIRANOWO”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. monitoring populacji lipiennika Loesela Liparis loeselii, situ tępokwiatowego Juncus subnodulosus, turzycy Davalla Carex davalliana oraz wybranych elementów szaty roślinnej, 2. monitoring skuteczności usuwania czeremchy amerykańskiej Padus serotina, 3. monitoring łąk trzęślicowych i skuteczność ich koszenia, 4. monitoring poziomu wód gruntowych, 5. usuwanie śmieci z terenu rezerwatu 	Środowiska w Poznaniu				
OPRACOWANIE UPROSZCZONYCH PLANÓW URZĄDZANIA LASÓW DLA LASÓW NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA NALEŻĄCYCH DO OSÓB FIZYCZNYCH I WSPÓLNOT GRUNTOWYCH NA LATA 2022-2031	Starosta Śremski	Nie realizowano.	-	W roku 2021 sporządzone zostały uproszczone plany urządzenia lasu oraz inwentaryzacje stanu lasu dotyczące lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu śremskiego za łączną kwotę 43 741,97 zł, w tym w odniesieniu do lasów na terenie gminy Dolsk, o łącznej powierzchni 199,1437 ha, za kwotę 6 448,27 zł	6 448,27 zł
OPRACOWANIE AKTUALIZACJI UPROSZCZONYCH PLANÓW URZĄDZANIA LASÓW ORAZ INWENTARYZACJI STANU LASU DLA LASÓW NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	Starosta Śremski	Nie realizowano, ze względu na brak potrzeby sporządzenia opracowania w tym roku.	-	Nie realizowano, ze względu na brak potrzeby sporządzenia opracowania w tym roku..	-
STWARZANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU TERENÓW LEŚNYCH POPRZEZ WYPŁATĘ EKWIWALENTÓW ZA ZMIANĘ UŻYTKÓW ROLNYCH NA LEŚNE DOKONANYCH W LATACH 2002 I 2003 – PRZEKAZYWANIE ŚRODKÓW NA PROWADZENIE ZABIEGÓW PIELEGNACYJNYCH W LASACH	Starosta Śremski	Przekazywano comiesięcznie środki finansowe na pielęgnację drzewostanów 3 właścicielom powierzchni leśnych w obrębach Lipówka i Małachowo o łącznej pow. 12,9728 ha (środki pochodzące z ARiMR)	33 091,56 zł	Przekazywano comiesięcznie środki finansowe na pielęgnację drzewostanów 3 właścicielom powierzchni leśnych w obrębach Lipówka i Małachowo o łącznej pow. 12,9728 ha (środki pochodzące z ARiMR)	34 217,04 zł

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”, za okres 2020-2021

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2020 r.	Poniesione koszty w 2020 r.	Opis realizacji zadania w 2021 r.	Poniesione koszty w 2021 r.
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami					
KONTYNUACJA KONTROLI W ZAKŁADACH	WIOŚ w Poznaniu	W 2020 r. przeprowadzono 10 kontroli w zakładach na terenie gminy Dolsk, z czego 5 było bez naruszeń, a 5 z naruszeniami. Wydano 4 zarządzenia pokontrolne oraz 4 decyzje administracyjne/postanowienia. Ponadto nałożono 4 mandaty.	Koszty administracyjne	W 2021 r. przeprowadzono 5 kontroli w zakładach na terenie gminy Dolsk, z czego 4 były bez naruszeń, a 1 z naruszeniami. Nie wydano zarządzeń pokontrolnych, wydano natomiast 2 decyzje administracyjne/postanowienia. Nie nałożono żadnych mandatów.	Koszty administracyjne
ZAPEWNIENIE NOWOCZESNEGO SPRZĘTU DLA OSP	Gmina Dolsk	Nie zrealizowano.	-	Nie zrealizowano.	-
DALSZA WSPÓŁPRACA POMIĘDZY KP PSP W ŚREMIE A GMINNYM ZESPOŁEM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO GMINY DOLSK	Gmina Dolsk, KP PSP w Śremie	Realizacja zadań wynika z przystąpienia OSP Dolsk do Krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego oraz udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych pozostałych jednostek	8 647,50 zł – ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	Realizacja zadań wynika z przystąpienia OSP Dolsk do Krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego oraz udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych pozostałych jednostek	14 190,00 zł - ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych

Źródło: Opracowanie własne

4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2020 do 2021

Na podstawie zgromadzonych i przedstawionych w rozdziale 3 niniejszego Raportu informacji na temat zadań przyjętych do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027, stwierdzić należy, że realizacja założeń dokumentu przebiega prawidłowo, a co za tym idzie, działania przyczyniają się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy. Raport obejmuje pierwsze dwa lata realizacji Programu, w związku z czym, nie wszystkie założone zadania zostały zrealizowane. Część zadań zaplanowana została do realizacji w przyszłych latach lub jest realizowana przez dłuższy okres. Jednocześnie należy zauważyć, że niektóre z działań mają charakter ciągły i będą kontynuowane w kolejnych latach.

Podsumowanie wykonania zadań w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027

Obszar interwencji 1: ochrona klimatu i jakości powietrza

W ramach zapewnienia dobrej jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Dolsk w roku 2020 rozpropagowano Poradnik antysmogowy oraz zamieszczono tematyczne plakaty w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy ogłoszeń w UMiG Dolsk. Natomiast w 2021 r. rozpropagowano poradnik „Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie”, a także plakaty tematyczne. Propagowanie poradników i plakatów tematycznych związanych z problematyką smogu i zanieczyszczenia powietrza przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej na temat negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń na środowisko i zdrowie mieszkańców. Wzrost świadomości społecznej może skłonić ludzi do bardziej zrównoważonych działań na rzecz ochrony klimatu. Edukacyjne kampanie mogą przyczynić się do zmiany nawyków i zachowań mieszkańców. Informowanie o skutkach smogu i zanieczyszczeń powietrza może skłonić ludzi do ograniczania emisji szkodliwych substancji, takich jak palenie węglem, stosowanie przestarzałych systemów ogrzewania czy korzystanie z niskiej jakości paliw.

W latach 2020-2021 wzrosła długość sieci gazowej na terenie gminy oraz liczba czynnych przyłączy do budynków.

Ponadto w latach 2020-2021 przeprowadzono 4 kontrole (2 kontrole w 2020 r. i 2 kontrole w 2021 r.) na stacjach diagnostycznych pojazdów w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych. Jednym z głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza w miastach jest ruch drogowy, zwłaszcza pojazdy silnikowe. Badania techniczne pojazdów mają na celu sprawdzenie, czy pojazdy spełniają normy emisji spalin. Kontrole przeprowadzane na stacjach diagnostycznych pozwalają zapewnić, że pojazdy poruszające się po terenie gminy są zgodne z normami emisji, co przyczynia się do zmniejszenia ilości emitowanych zanieczyszczeń.

Pojazdy napędzane tradycyjnymi paliwami kopalnymi emitują gazów cieplarnianych, przyczyniając się do zmian klimatycznych. Poprzez kontrolowanie i wymuszanie przestrzegania norm emisji, można ograniczyć emisję tych gazów i wspomóc globalne wysiłki mające na celu zmniejszenie wpływu transportu na klimat.

Obszar interwencji 2: zagrożenia hałasem

Na terenie gminy Dolsk najbardziej uciążliwy jest hałas pochodzący z komunikacji drogowej. W związku z tym w ramach ograniczenia jego uciążliwości w latach 2020-2021 realizowano zadania związane bieżącym utrzymaniem dróg gminnych. Regularne utrzymanie dróg gminnych może przyczynić się do poprawy jakości nawierzchni. Gładkie i równomierne drogi mogą zmniejszyć hałas wywołany przez pojazdy, zwłaszcza w przypadku przejazdu przez wyboje, dziury i nierówności. Dobrze utrzymane drogi mogą pomóc w zmniejszeniu hałasu oponowego generowanego przez pojazdy poruszające się po nierównych czy uszkodzonych nawierzchniach. Poprawa stanu dróg może zminimalizować wibracje i hałas generowany przez kontakt opon z nawierzchnią.

Obszar interwencji 3: pola elektromagnetyczne

W ramach obszaru interwencji pola elektromagnetyczne w 2020 r. ENEA Operator Sp. z o.o. zmodernizowała linię nn na izolowaną o długości 280 m. Ponadto w 2021 r. GIOŚ prowadził pomiary w miejscowości Dolsk przy ul. Gostynińskie Przedmieście 33, gdzie poziom składowej pola elektromagnetycznego wyniósł poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej, a także ENEA Operator Sp. z o.o. zdemontowała 350 m linii napowietrznej nn, która została przebudowana na kabel 335 m oraz 250 m linii napowietrznej nn, która została przebudowana na kabel 640 m. Linie izolowane są zwykle projektowane w taki sposób, aby zmniejszyć emisję pól elektromagnetycznych w porównaniu do linii napowietrznych. To podejście może zminimalizować wpływ pól elektromagnetycznych na otoczenie. Pomiary przeprowadzone przez GIOŚ, które wykazały poziomy pól elektromagnetycznych poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej, sugerują, że w danym obszarze te pomiary są na stosunkowo niskim poziomie.

Obszar interwencji 4: gospodarowanie wodami

W roku 2020 w ramach obszaru interwencji gospodarowanie wodami Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie awaryjnie usunęło tamy bobrowe na Kanale Dobczyn-Chrzastowo. Celem tego działania jest kontrolowanie poziomu wód i zapobieganie ewentualnym szkodom wynikającym z działań bobrów. Usunięcie tam bobrowych może wpłynąć na stabilizację poziomu wód i minimalizację ryzyka powodziowego. Ten sam podmiot w 2021 r. przeprowadził konserwację Kanału Dobczyn-Chrzastkowo na odcinku 3,95 km. Poprawa infrastruktury przyczynia się do efektywnego gospodarowania zasobami wodnymi,

zapobiegania awariom i utrzymania płynności przepływu wód. W latach tych Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie przeprowadziła monitoring jakości wód ujmowanych na cele komunalne, a GIOŚ monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Działania te są kluczowe dla oceny stanu wód i podejmowania odpowiednich działań zarządczych. Pozwalają one na identyfikację potencjalnych zagrożeń dla jakości wód i wczesne reagowanie na ewentualne problemy. Usuwanie tam bobrowych oraz konserwacja infrastruktury wodnej mogą mieć także wpływ na ekosystemy wodne. Odpowiednie zarządzanie tymi działaniami może przyczynić się do zachowania równowagi ekologicznej i ochrony bioróżnorodności wodnej.

Obszar interwencji 5: gospodarka wodno-ściekowa

W latach 2020-2021 nie zrealizowano działań wpisanych do „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dolsk na lata 2020-2023, z perspektywą na lata 2024-2027”. Jednak by zapewnić ciągłość dostaw wody i właściwe działanie oczyszczalni ścieków w roku 2020 Zakład Gospodarki Komunalnej wykonał szereg bieżących prac remontowo-konserwacyjnych, w szczególności:

- usunięto 24 awarie sieci i przyłączy wodociągowych,
- wymieniono około 502 m azbestowej sieci wodociągowej DN 150 w Wieszczyczynie,
- wymieniono u odbiorców 275 szt. wodomierzy ze względu na utratę legalizacji,
- dokonano wymiany 3 hydrantów przeciwpożarniczych.

Poza bieżącymi pracami remontowo-konserwacyjnymi wykonano ponadto:

- remont pompy Herborner SUW Wieszczyczyn, remont pompy 65PJM SUW Dolsk oraz wymieniono pompy CR i SPO w przepompowni wody w SUW Małachowo,
- odbudowę rowu melioracyjnego w Wieszczyczynie,
- remont pompy KSB KRFT w zlewni ścieków oraz wymieniono pompy Nurt Oczyszczalnia,
- wymianę złożeń filtracyjnych SUW Małachowo,
- operaty wodno-prawne SUW Małachowo i SUW Wieszczyczyn,
- wymianę rur tłoczonych studni nr 2 w Dolsku.

W ramach dokonanych zakupów, niezbędnych dla zapewnienia funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej, należy wskazać w szczególności:

- pompy + zestawy dozujące chlor dla SUW Małachowo i SUW Wieszczyczyn,
- zestaw dozujący nadmanganian potasu dla SUW Małachowo,
- osuszacze powietrza dla SUW Dolsk i SUW Małachowo, zaciskarkę ROMAX AC,
- żurawie stacjonarne ZPR dla przepompowni ścieków w Dolsku i Wieszczyczynie.

W roku 2021 Zakład Gospodarki Komunalnej wykonał następujące bieżące prace remontowo-konserwacyjne, w szczególności:

- usunięto 18 awarii sieci i przyłączy wodociągowych,
- wymieniono u odbiorców 198 szt. wodomierzy ze względu na utratę legalizacji,
- dokonano wymiany 6 hydrantów przeciwpożarniczych.

Poza bieżącymi pracami remontowo-konserwacyjnymi wykonano ponadto:

- remont odźlaziacza oraz przebudowę systemu uzdatniania wody SUW Wieszczyżyn,
- podwieszenie sufitów na stacji wodociągowej w Dolsku,
- remont mieszadła BIOX – bioblok oczyszczalnia.

W ramach dokonanych zakupów, niezbędnych dla zapewnienia funkcjonowania Zakładu Gospodarki Komunalnej, należy wskazać w szczególności:

- żurawia ZPR 300 dla punktu zlewczego w Dolsku ul. Świętego Ducha,
- sprzętu technicznego – m.in. klucz udarowy, generator Leica, szlifierka kątowna, myjka ciśnieniowa zimnowodna Honda, myjka ciśnieniowa RE 170, odkurzacz STIHL i opryskiwacz SR200.

W ramach posiadanych środków inwestycyjnych wykonane zostały m.in. następujące zadania:

- dokończenie inwestycji polegającej na budowie studni w Dolsku,
- modernizacja dwóch studni głębinowych SUW Wieszczyżyn,
- opracowanie projektu na studnię w Małachowie.

W przedmiotowym obszarze w roku 2021 zlecone zostały także dwa zadania związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej odpowiednio na:

- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Kotowo,
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Lubiatówko.

Działania Zakładu Gospodarki Komunalnej są ukierunkowane na zapewnienie niezawodności dostaw wody, utrzymanie i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej, a także skuteczne monitorowanie i ochronę jakości zasobów wodnych. To z kolei przyczynia się do zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi oraz ochrony środowiska w danej gminie.

Obszar interwencji 6: zasoby geologiczne

W ramach obszaru interwencji zasoby geologiczne w roku 2020 Starosta Śremski wydał 8 decyzji administracyjnych związanych z zatwierdzaniem dokumentacji geologicznych złóż kopalin oraz określaniem warunków wydobywania kopalin i zakończenia wydobywania kopalin w ramach koncesji – dotyczy złóż: „Ostrowieczno III”, „Ostrowieczno II”, „Dolsk”, „Drzonek

OM”, natomiast w 2021 r. 3 decyzje dla złóż: „Ostrowieczno IV”, „Ostrowieczno III”, „Drzonek OM”. Ponadto w 2021 r. właściciele gruntów prowadzili rekultywację po zakończeniu eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Ostrowieczno 4” oraz „Pokrzywnica 3”. W tym samym roku Starosta Śremski ustalił rolny kierunek rekultywacji na grunty o pow. 0,97 ha - złożę „Drzonek OM”. Uznano rekultywację o kierunku rolnym za zakończoną na grunty o powierzchni 0,4390 ha, złożę „Pokrzywnica III”. Uznano także rekultywację o kierunku rolnym za zakończoną na grunty o powierzchni 1,5668 ha, złożę „Ostrowieczno IV”. Działania podejmowane w ramach obszaru interwencji zasobów geologicznych obejmujące decyzje administracyjne, rekultywację i ustalanie kierunku rekultywacji mają na celu zarządzanie eksploatacją i ochroną zasobów geologicznych, minimalizację wpływu na środowisko oraz przywracanie terenów do użyteczności po zakończeniu eksploatacji. To podejście ma na celu zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych w kontekście ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Obszar interwencji 7: gleby

W ramach obszaru interwencji gleby na terenie gminy Dolsk Starosta Śremski prowadził obserwację osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi. W 2020 r. zaobserwowano 7 osuwisk oraz 6 terenów zagrożonych ruchami masowymi, natomiast w 2021 r. 4 osuwiska oraz 7 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Ponadto w 2021 r. wykonane zostały pomiary geodezyjne na 2 osuwiskach w granicach miasta Dolsk. W latach 2020-2021 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Obserwacja osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi pozwala na wczesne identyfikowanie obszarów narażonych na erozję, degradację gleb oraz inne zagrożenia związane z ruchami masowymi. To umożliwia podjęcie działań prewencyjnych

i ochronnych w celu minimalizacji strat glebowych. Pomiary geodezyjne na obszarach osuwisk pozwalają na dokładne określenie zmian topograficznych i geologicznych. Informacje te mogą być wykorzystane do analizy przyczyn osuwisk, monitorowania ich postępu oraz opracowywania strategii zarządzania obszarami narażonymi na ruchy masowe.

Obszar interwencji 8: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach obszaru interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów w latach 2020-2021 zapewniony został właściwy system odbioru odpadów komunalnych przez Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT. Gmina Dolsk w analizowanych latach prowadziła edukację ekologiczną mieszkańców w zakresie odpadów w formie informacji na tablicy ogłoszeń UMiG Dolsk. Ponadto w 2020 r. unieszkodliwiono

43,128 Mg odpadów wyrobów zawierających azbest, a w 2021 r. przeprowadzony został nabór wniosków dotyczących usunięcia odpadów zawierających azbest w roku 2022.

Działania podjęte w ramach obszaru interwencji dotyczącego gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów mają zdecydowany wpływ na skuteczne zarządzanie odpadami w gminie Dolsk. Wdrożenie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych zapewnia skuteczne gromadzenie i przetwarzanie śmieci. Wprowadzenie tego rodzaju systemu sprzyja zrównoważonemu zarządzaniu odpadami, minimalizacji ich negatywnego wpływu na środowisko oraz sprzyja recyklingowi i ponownemu wykorzystaniu materiałów. Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów. Wzrost świadomości ekologicznej społeczności może prowadzić do bardziej efektywnego segregowania odpadów, zwiększenia recyklingu i ograniczenia ilości odpadów na składowiskach. Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest, przyczynia się do ochrony zdrowia publicznego i środowiska. Azbest to substancja toksyczna, a jej bezpieczne usunięcie jest kluczowe dla zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym i środowiskowym.

Obszar interwencji 9: zasoby przyrodnicze

W latach 2020-2021 w ramach obszaru interwencji zasoby przyrodnicze Starosta Śremski przekazał trzem nadleśnictwom kwotę na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną nad lasami niestanowiącymi własność Skarbu Państwa na terenie powiatu śremskiego, w tym 188,25 ha lasów na terenie gminy Dolsk. Pozwala to na skuteczne monitorowanie i zarządzanie zasobami leśnymi. Prowadzi to zatem do lepszego utrzymania bioróżnorodności, ochrony przyrody oraz zrównoważonej gospodarki leśnej. W 2021 r. sporządzone zostały także uproszczone plany urządzenia lasu oraz inwentaryzacje stanu lasu dotyczące lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu śremskiego, w tym na terenie gminy Dolsk. W analizowanych latach z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazywane były comiesięcznie środki finansowe na pielęgnację drzewostanów 3 właścicielom powierzchni leśnych w obrębach Lipówka i Małachowo o łącznej powierzchni 12,9728 ha. Działanie to prowadzi do zwiększenia dbałości o zrównoważone zarządzanie lasami, co jest korzystne dla zasobów przyrodniczych.

Obszar interwencji 10: zagrożenia poważnymi awariami

W latach 2020-2021 na terenie gminy Dolsk prowadzono kontrolę w zakładach, w roku 2020 przeprowadzono 10 kontroli, natomiast w 2021 r. 5 kontroli. Realizacja zadań w ramach współpracy pomiędzy KP PSP w Śremie, a Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego Gminy Dolsk wynika z przystąpienia OSP Dolsk do Krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz udziału w akacjach ratowniczo-gaśniczych pozostałych jednostek. Regularne

kontrole w zakładach oraz współpraca między różnymi jednostkami ratowniczymi przyczyniają się do poprawy gotowości operacyjnej. Pracownicy i strażacy są bardziej przygotowani do reagowania na różnego rodzaju sytuacje awaryjne. Współpraca pomiędzy jednostkami ratowniczymi a zespołem zarządzania kryzysowego umożliwia skuteczne zarządzanie kryzysowe w przypadku poważnych awarii, co jest istotne dla ochrony życia, mienia oraz środowiska.

5. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody Miranowo	8
Tabela 2. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Dolsk	8
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	15
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	15
Tabela 5. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Dolsk	21
Tabela 6. Stopień realizacji zadań	25
Rysunek 1. Położenie Gminy Dolsk na tle województwa wielkopolskiego i powiatu śremskiego	6
Rysunek 2. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Dolsk	7